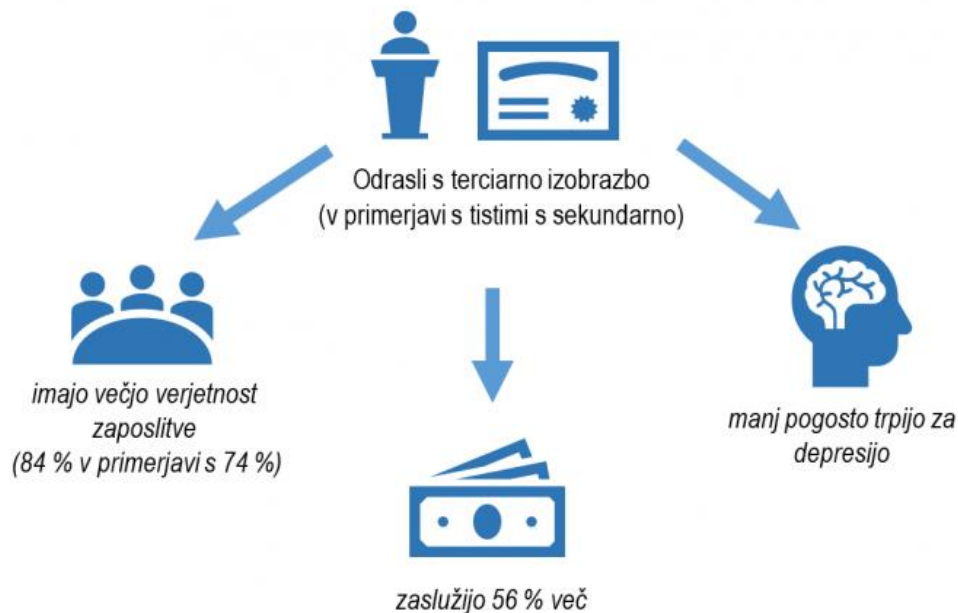

Terciarna izobrazba postaja norma

Avtor: S. P.
8. julij, 2018

Vir: Education at a Glance 2017.

Mladi se vedno več odločajo za visokošolsko izobraževanje, tako je postala delovna sila v tem tisočletju v državah EU ter članicah in partnericah Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) bolj izobražena, kažejo podatki iz zadnje publikacije Pogled na izobraževanje – Education at a Glance 2017, ki jo OECD pripravi vsako leto.

Medtem ko je imela leta 2000 v EU več kot polovica mladih od 25. do 34. leta kot najvišjo stopnjo izobrazbe dokončano srednjo šolo, terciarno izobrazbo pa le približno četrтина, imajo desetletje in pol pozneje diplomu na visokošolski stopnji štiri desetine mladih odraslih v EU. Trend rasti deleža terciarno izobraženih mladih odraslih se močno kaže tudi v Sloveniji, kjer je delež visokošolsko izobraženih v letu 2016 celo nekoliko presegel povprečje EU.

S fakulteto v Sloveniji 71 % višji zaslužek kot s srednjo šolo

Odraslim z visokošolsko stopnjo izobrazbe se njihova investicija v izobraževanje obrestuje: njihova stopnja zaposlenosti med članicami in partnericami OECD je za 10 odstotnih točk višja in v povprečju zaslužijo 56 odstotkov več kot tisti, ki imajo dokončano le srednješolsko izobrazbo. V Sloveniji je ta razlika še višja, in sicer terciarno izobraženi zaslužijo 71 odstotkov več.

Terciarno izobraženi so tudi prvi, ki okrevajo po gospodarskih padcih. Stopnje zaposlenosti mladih odraslih z visokošolsko izobrazbo so se v evropskem povprečju že vrnile na raven pred recesijo, medtem ko stopnje zaposlenosti tistih, ki nimajo dokončane srednje šole, še vedno zaostajajo.

Za odrasle z visokošolsko stopnjo izobrazbe je tudi manj verjetno kot za njihove manj izobražene kolege, da trpijo za depresijo. Pri preprečevanju depresije igra izobraževanje pomembno vlogo skupaj z večjo stopnjo zaposlenosti.

Stopnja zaposlenosti odvisna tudi od vrste študija

V povprečju je v članicah in partnericah OECD stopnja zaposlenosti terciarno izobraženih okoli 85 odstotkov, razlikuje pa se po področjih študija. Med brezposelnimi je večji delež tistih s končanim študijem s področij umetnosti, humanistike in družbenih ved kot pa tistih, ki so končali denimo študij na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij ali tehniških ved, proizvodnje in gradbeništva.

Leta 2015 je v Sloveniji približno tretjina tistih, ki so se prvič vpisali v program terciarnega izobraževanja, izbrala študij s področja naravoslovja, tehnologije, tehnike in matematike, kar Slovenijo uvršča med prvo peterico držav, v katerih je študij s teh področij najbolj privlačen za vpis. Pred njo so Nemčija, Estonija, Finska in Mehika. V povprečju EU pa se je za študij s teh področij odločila približno četrtnina študentov.

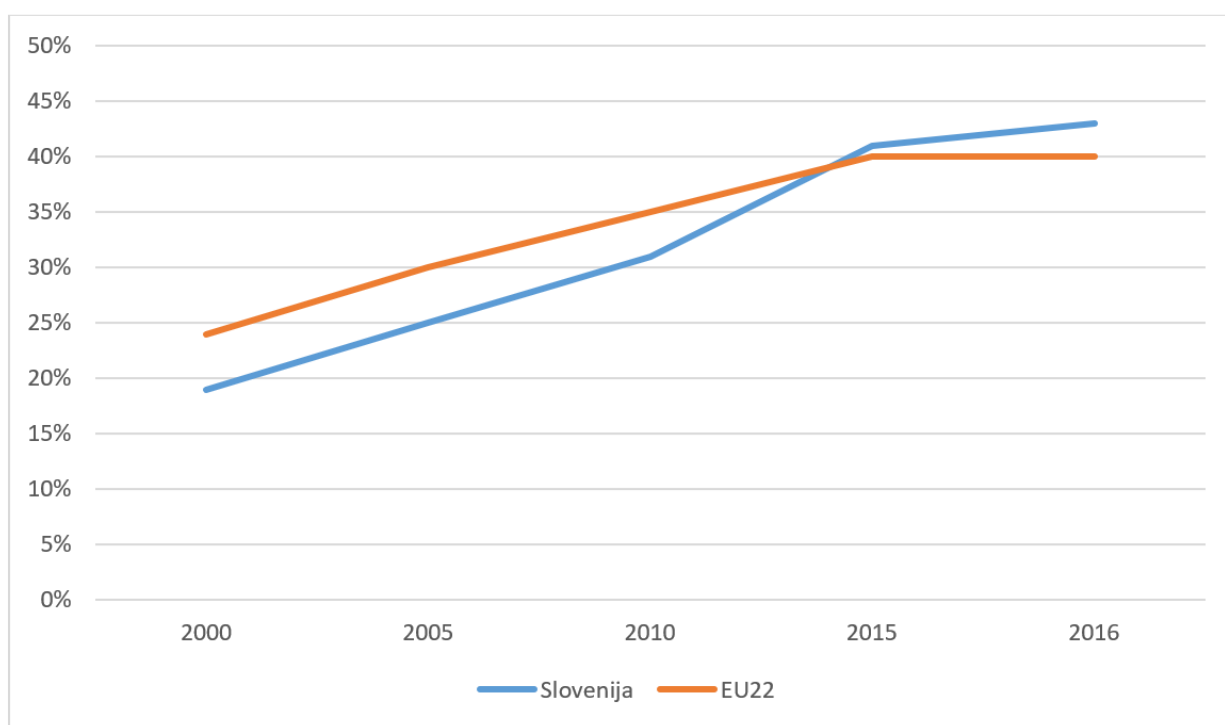
Tako kot drugje po Evropi pa so tudi v Sloveniji ženske na teh področjih študija podpovprečno zastopane, saj jih je tu manj kot tretjina. Ženske sicer tako v Sloveniji kot tujini prednjačijo na študijskih programih s področja izobraževanja.

Delež tujih študentov pri nas podpovprečno nizek

V Evropi je vse bolj priljubljen študij izven meja domovine, a Slovenija za tuje študente očitno ni najbolj priljubljena. Delež tujih študentov, ki so se leta 2015 vpisali na študij v Sloveniji, je bil le triodstoten. To je daleč pod povprečjem EU, kjer je tujih študentov med prvič vpisanimi 12 odstotkov.

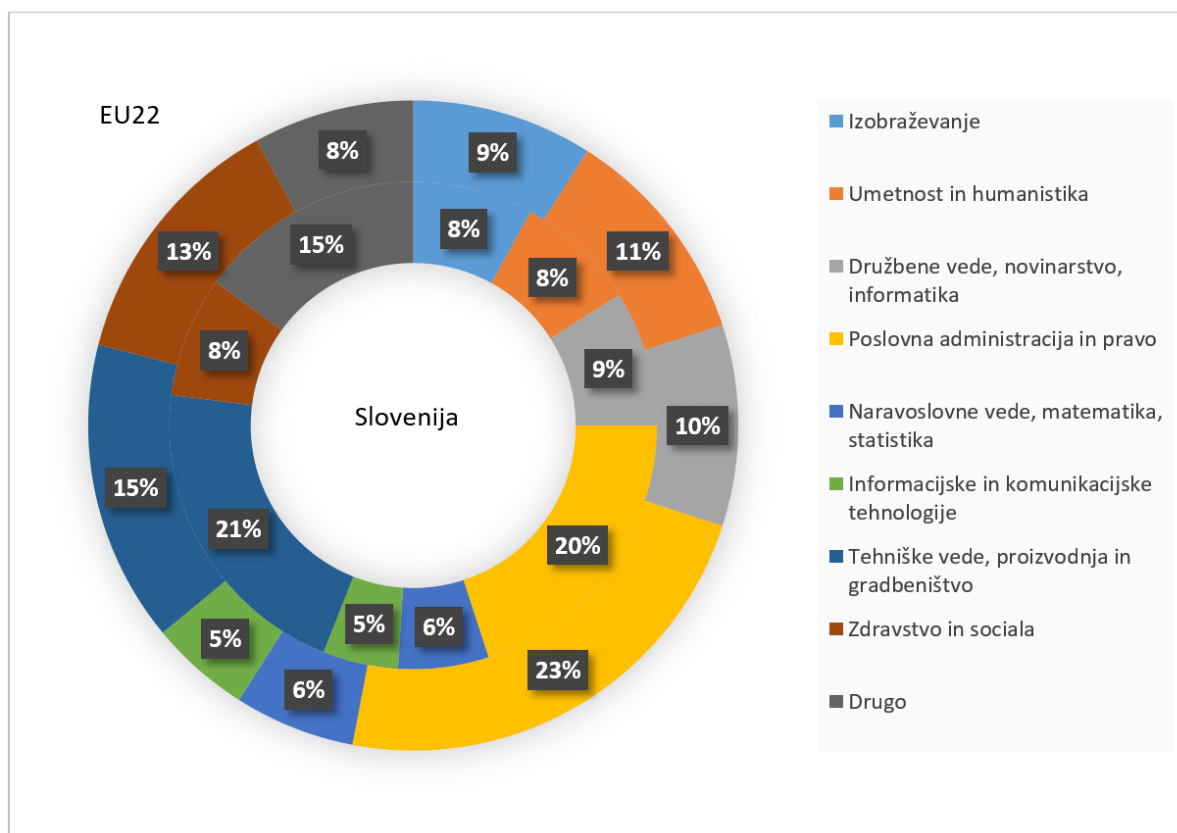
Primerljivo nizke deleže tujih študentov med na novo vpisanimi s Slovenijo imajo Italija, Litva, Poljska, Norveška in Portugalska pa tudi ZDA, medtem ko je na vrhu lestvice Luxembourg s 45-odstotnim deležem, sledita pa Nova Zelandija in Velika Britanija z okoli petino tujih študentov.

Trend rasti deleža terciarno izobraženih mladih odraslih

Delež terciarno izobraženih med 25. in 34. letom starosti v Sloveniji in v povprečju 22 držav EU, ki so hkrati članice OECD. Vir: Education at a Glance 2017.

Študijska področja z največ zanimanja

Prvič vpisani v terciarno izobraževanje v letu 2015 po področjih študijskih programov v Sloveniji oziroma v povprečju 22 držav EU, ki so hkrati članice OECD. Vir: Education at a Glance 2017.